

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 14

Ostrava

okresní pracoviště Opava

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Háj ve Slezsku

Nádražní 11

747 92 Háj ve Slezsku

Identifikátor ředitelství: 600 004 236

IZO: 110 026 250

Zřizovatel: Školský úřad Opava

Březinova 6, 746 01 Opava

Školský úřad: Opava

Čj.	145 126/99-12002
Signatura	kn5ks201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	7
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	10
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	11
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	14
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	15
4.6 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	16
5 ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce	17
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	17
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	18
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	18
5.5 Další adresáti zprávy	18
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	18

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

27. - 30. duben 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Stanislava Juchelková

Členové týmu: Mgr. Naděžda Ostřanská
Mgr. Marcela Orságová
Mgr. Libor Buchta
Mgr. Jan Katolický

1.4 Ředitelka školy

Hana Malá

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Povinná dokumentace vyplývající z § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších změn (školský zákon).
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, výroční zpráva o hospodaření za rok 1998.
- Celoroční plán práce školy.
- Studijní a tematické plány učiva.
- Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy.
- Podkladová dokumentace ČŠI.
- Záznamy z hospitací.
- Fotodokumentace školy.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Škola se řídí schválenými učebními plány čj. 18 418/95-25 a učebními osnovami pro jednotlivé předměty. Výuka je realizována na I. a II. stupni základního studia hudebního, tanečního a výtvarného oboru.

V **hudebním oboru** se vyučuje hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, lesní roh, trubku, baskřídlovku, bicí nástroje, kytaru, akordeon, pěvecké a hlasové výchově, sborovému zpěvu.

Taneční obor je realizován prozatím na I. stupni v předmětech taneční průprava, základy klasického tance, základy lidového tance, základy moderního tance a taneční praxe.

Výtvarný obor je vyučován na I. stupni základního studia, předmětovou skladbu tvoří kresba, malba, grafika, modelování a dekorativní činnost.

Vzdělávací program má standardní charakter.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Výuka v hudebním oboru je realizována převážně v 45minutových lekcích. V případě zájmu je hodinová dotace rozšířena na 1,5 lekce za zvýšené školné. Vynikajícím žákům mimořádně reprezentujícím školu je umožněna výuka v rozsahu 1,5 - 2hodinových lekcích a ředitelství může těmto žákům přiznat slevu školného ve výši 20 %.

Žáci hudebního oboru mohou navštěvovat nepovinný předmět - sborový zpěv. Rovněž je jim umožněna hra na další nástroj v rozsahu půl až celé lekce (hra na obligátní nástroj nebo na druhý nástroj - klavír, housle, bicí nástroje, zpěv). Výjimkou nejsou žáci navštěvující několik oborů či předmětů současně, těm je pak ze strany školy poskytována sleva školného v rozsahu 10 - 50 %.

Vzdělávací program školy je variabilní, lze jej hodnotit jako spíše nadprůměrný.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Obor	Počet žáků			
	Školní rok 1997/98		Školní rok 1998/99	
	I. stupeň	II. stupeň	I. stupeň	II. stupeň
Hudební	354	25	363	19
Taneční	12	-	18	-
Výtvarný	49	5	29	-
Celkem	415	30	410	19

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Dlouhodobá koncepce školy je písemně zpracována, je zaměřena na vytváření optimálních podmínek pro realizaci vzdělávacího programu základní umělecké školy (dále ZUŠ). Mezi stěžejní úkoly patří zkvalitňování pedagogického sboru, který by byl současně umělecky činný a založení hudebních souborů, jejichž prostřednictvím by škola mohla umělecky působit na širokou veřejnost.

Koncepce krátkodobého rozvoje školy je formulována v ročním plánu, v němž jsou uvedeny hlavní výchovné a vzdělávací cíle na školní rok, zejména s přihlédnutím na veřejnou kulturní činnost školy a soutěže. Součástí dokumentu je rovněž termínový plán pedagogických rad, plán kontrolní a hospitační činnosti. Celoroční plán je rozpracováván do konkrétních měsíčních plánů s uvedením zodpovědnosti za stanovené úkoly.

Kvalita a efektivnost plánování je na spíše nadprůměrné úrovni.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Kontrolou třídní dokumentace a na základě přímého pozorování v hospitovaných hodinách lze konstatovat, že učební plány i učební osnovy jsou naplňovány v požadovaném rozsahu. Hodinová dotace je převážně na spodní hranici, předmětová skladba v jednotlivých oborech je dodržována.

Plnění učebních dokumentů je v souhrnu na standardní úrovni.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Ředitelka školy má 17 let pedagogické praxe, splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro daný typ školy. Svou funkci vykonává od roku 1996, kdy byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla fungování. Ředitelka školy adresně deleguje kompetence na jednotlivé pracovníky a vytváří prostor pro jejich uplatnění.

Při řízení školy se vedení opírá o spolupráci s metodickými i poradními orgány (v souladu s ustanovením § 10 vyhlášky č. 292/1991 Sb., o základní umělecké škole). Jejich činnost je zaměřena zejména na koordinaci učebních dokumentů v souladu s učebními plány, sjednocení klasifikačních kritérií a na koordinaci veřejné prezentace výsledků výchovně vzdělávací činnosti žáků, organizaci postupových zkoušek atd.

Provoz školy se řídí řádem školy, který je sestaven v souladu s výše citovanou vyhláškou o základní umělecké škole. V řádu je začleněno organizační schéma školy, jsou specifikovány povinnosti vedoucích poboček.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu a provozu školy má jasně stanovená pravidla fungování a umožňuje efektivní řízení školy. Organizační struktura školy je hodnocena jako nadprůměrná.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
HO	12	7		3	1	1	1	3
TO						1		
VO		1						
Celkem	12	8		3	1	2	1	3

Na škole pracuje celkem 30 pedagogických pracovníků. Podmínky dle ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců splňuje 20 vyučujících, což je 66 % (viz výše uvedená tabulka). Z 10 učitelů, kteří předepsané podmínky nesplňují v plném rozsahu, je 5 studujících konzervatoř - tři studentky již získaly odbornou způsobilost, dvě doposud podmínky pedagogické i odborné způsobilosti nesplňují. Tři vyučující (hudebního a tanečního oboru) získaly studiem na střední pedagogické škole způsobilost pedagogickou, jeden vyučující hudebního oboru podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje. V současné době si dvě kvalifikované učitelky hudebního oboru rozšiřují vzdělání vysokoškolským studiem na pedagogické fakultě a na Ostravské univerzitě. Vyučující tanečního oboru má zájem o studium taneční pedagogiky na JAMU v Brně. Ředitelka školy usiluje o odborný tým pracovníků a ve spolupráci s Janáčkovou konzervatoří si škola vychovává z řad svých bývalých žáků potenciální nástupce. Lze konstatovat, že výhledově by mělo v personální oblasti dojít k výraznému zlepšení.

Ostatní personál tvoří ekonomka školy, školnice a uklízečka.

Přehled výuky s odbornou způsobilostí:

vyučované předměty	celkem vyuč. hodin	z toho počet hodin vyučovaných učiteli s odbornou způsobilostí	vyjádřeno v %
hra na klavír a keyboard	138,5	138,5	100 %
hra na housle	18	18	100 %
hra na akordeon	40	40	100 %
hra na kytaru	61,5	10,5	17 %
hra na dechové nástroje	62	52	84 %
hra na bicí nástroje	3	3	100 %
hlasová výchova a zpěv	21	21	100 %
komorní a souborová hra	17,5	17,5	100 %
hudební nauka a PHV	15	10	67 %
korepetice	5,5	5,5	100 %
Hudební obor	382	316	83 %
Taneční obor	4	0	0 %
Výtvarný obor	6	6	100 %
celkem	392	322	82%

Personální podmínky jsou vzhledem k počtu učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí a s ohledem na vysoké procento odborně vyučovaných předmětů hodnoceny jako nadprůměrné.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

U všech pedagogických pracovníků je ředitelkou školy hodnocena snaha o další sebevzdělávání a udržení si své umělecké úrovně v aktivní činnosti. Sama škola organizuje řadu vzdělávacích aktivit. Návštěva soutěží a přehlídek, kdy je umožněna konfrontace výsledků práce, je podporována a doporučována stejně jako studium na vysokých i středních školách.

Kromě samostudia pedagogické literatury mají učitelé možnost získávat aktuální informace z časopisů Učitelské noviny, Školství, Talent, Hudební rozhledy, Hitbox a další, které jsou ve škole předplaceny. Knihovna školy nabízí všem pedagogům včetně odloučených pracovišť řadu odborných knih. Vzhledem k tomu, že se v budově školy nachází i místní knihovna, mají všichni zaměstnanci možnost čerpat z těchto zdrojů.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků je nadprůměrná.

Celá oblast odborného a pedagogického řízení je hodnocena nadprůměrně.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ve škole je vytvořen funkční systém kontroly. Plánované termíny jsou sledovány a průběžně vyhodnocovány. Systém kontrol je realizován dle zpracovaného plánu formou hospitací, kontrolou pedagogické dokumentace a kontrolou činností správních zaměstnanců (kontrola provozu na odloučených pracovištích je prováděna zpravidla jednou měsíčně). O kontrolách i hospitacích jsou vedeny písemné záznamy.

Pravidelně je vedením na kmenové škole i na odloučených pracovištích sledována úroveň znalostí a dovedností žáků při postupových zkouškách do vyššího ročníku ve všech nástrojích hudebního oboru.

Kritéria hodnocení pracovníků pro určení výše osobního příplatku a mimořádných odměn jsou stanovena, nadtarifní složky jsou přiznávány diferencovaně. Vedením školy je využívána i forma slovního hodnocení mimořádně zdařilých akcí školy.

Hodnocení a klasifikace chování a prospěchu žáků má motivující funkci, probíhá v souladu s § 5 vyhlášky č. 292/1991 Sb., o základní umělecké škole. Ke zpětné vazbě škola maximálně využívá dostupných evaluačních nástrojů - třídní předebrávky, koncerty, výstavy, soutěže, přehlídky.

Ředitelka školy má vytvořen účinný systém kontrol, celkově lze kontrolní systém hodnotit jako nadprůměrný.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Zavedený a uplatňovaný vnitřní informační systém má svá pravidla, je dostatečný směrem k žákům a pracovníkům školy. Předávání informací a úkolů je uskutečňováno prostřednictvím porad, měsíčních plánů činnosti včetně pokynů k jednotlivým akcím na určených nástěnkách. Aktuální informace získávají pracovníci především osobním kontaktem nebo telefonickým spojením s odloučenými pracovišti.

Vnější informační systém spočívá především v zajištění pravidelné a včasné informovanosti veřejnosti o aktivitách ZUŠ. Děje se tak tradičními i netradičními formami. V závěru školního roku obdrží žáci a zájemci o studium na škole přihlášku pro následující školní rok, v níž jsou zakotveny veškeré aktuální podmínky studia. Informace o výsledcích vzdělávání žáků škola předává rodičům standardními cestami v žákovských sešitech a na třídních předehrávkách. Každoročně škola uskutečňuje „Dny otevřených dveří“, taneční a výtvarný obor konzultační a ukázkové hodiny. Rodiče také mají možnost být přítomni v hodinách svého dítěte. Velmi dobrá je spolupráce s Klubem rodičů a přátel školy.

Veřejnost je o činnosti školy informována prostřednictvím místního tisku a pravidelným vysíláním místního rozhlasu. Škola využívá k tomuto účelu dalších prostředků, a to novinové služby, školních a obecních vývěsek, Zpravodaje školského úřadu, Informátoru střediska vzdělávání pedagogů a elektronické počítačové pošty.

Zavedení informační systém má nadprůměrnou úroveň.

3.6 Vedení povinné dokumentace

V souladu s § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších úprav byla provedena kontrola povinné dokumentace školy. Je vedena řádně, funkčně podle platné právní normy a na velmi dobré administrativní úrovni. Při kontrole nebyly zjištěny podstatné nedostatky.

Kontrolovaná dokumentace má nadprůměrnou úroveň.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy akceptuje § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, postihuje všechny oblasti podle tohoto zákona a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Má velmi dobrou vypovídací hodnotu po obsahové i formální stránce. Výroční zpráva byla po projednání na zahajovací pedagogické radě v srpnu 1998 řádně schválena.

Výroční zpráva postihuje všechny oblasti výše citovaného zákona a je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola hospodář podle schváleného rozpočtu. Dle vyjádření ředitelky školy finanční prostředky přidělené zřizovatelem a prostředky získané z příjmu (školné v roce 1998 činilo 24,42 % průměru skutečných neinvestičních nákladů na žáka, což je v souladu s § 11 vyhlášky o základní umělecké škole) umožňují realizovat vzdělávací program. Neúčelnost při nákupu učebních pomůcek nebyla v průběhu inspekce zjištěna. V loňském školním roce byl zakoupen elektronický klávesový nástroj, příčná flétna, notový materiál, odborné knihy a materiálové vybavení pro výtvarný obor (v celkové výši 26 000,- Kč). V letošním školním roce byl vzhledem k rekonstrukci budovy nákup učebních pomůcek omezen na nejnnutnější výdaje. Byly zakoupeny dva radiopřijímače s CD přehrávačem a potřebný notový materiál. V případě možností bude pro dechové oddělení zakoupena sada zobcových fléten (plán nákupu učebních pomůcek pro letošní rok činí 30 000,- Kč).

Prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího programu.

Na nenárokové složky bylo v roce 1998 vyčleněno 16,44 %. Osobní příplatky jsou přidělovány diferencovaně od 0 do 2 500,- Kč.

Škola neprovozuje vlastní hospodářskou činnost.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu má vzhledem k zajištění vzdělávacího programu školy spíše nadprůměrnou úroveň.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Samostatná ZUŠ v Háji ve Slezsku vznikla 1. září 1977. Jako škola s právní subjektivitou byla zřízena 1. 1. 1995 a do sítě škol zařazena k 1. 9. 1996.

Kromě hlavní budovy probíhá výuka i na odloučených pracovištích v Hrabyni, Mokřých Lazcích, Pusté Polomi, Velké Polomi, Dobroslavicích a Dolní Lhotě.

Prostorové podmínky umožňují s ohledem na současný stav žáků plně realizovat výchovně vzdělávací program školy. Hlavní školní budova prošla v minulém a letošním roce generální opravou související s rekonstrukcí havarijního stavu střechy. Mimo jiné tak vznikl i víceúčelový taneční a koncertní sál, v němž se konají koncerty a předehrávky žáků školy. Vzhledem k tomu, že výuka probíhá na několika pobočkách, jsou podmínky rozdílné, všechny učebny nejsou esteticky podnětné, avšak plně vyhovují svou velikostí, funkčností i vybavením. Většina tříd hudebního oboru je vybavena standardním žakovským nábytkem. Ten je pečlivě udržován a dle finančních možností školy postupně obměňován. V době inspekce byly učebna i odborná pracovna (keramická dílna) výtvarného oboru ve stadiu úprav. Vedení školy plánuje vytvořit z obou učeben funkční a estetické prostory pro výuku daného oboru, který má v současné době k dispozici běžné vybavení, jeden ne zcela vyhovující grafický lis a novou keramickou vypalovací pec. Materiálové zabezpečení výuky je zajištěno klasickými i netradičními výtvarnými materiály a velmi nápaditým využíváním odpadového materiálu.

Hudební nástroje jsou zastoupeny v míře odpovídající učebním plánům, klavír nebo pianino je součástí vybavení každé učebny. Nástrojové vybavení je pravidelně udržováno a postupně dle možností doplňováno (viz bod 3.8). Na každém pracovišti jsou nástroje pečlivě uloženy, v případě potřeby jsou žákům zapůjčovány. Všechna pracoviště školy jsou v dostatečné míře vybavena kvalitní didaktickou technikou a učebními pomůckami (pět sad Orffových nástrojů, přehrávače CD, televize, video, diaprojektory, radiomagnetofony s bohatou mediotékou). O sbírky je dobře pečováno, odpovědní pracovníci se starají o jejich soustavnou inovaci.

Ve všech školních budovách mají pedagogové a žáci k dispozici knihovny odborné literatury. Na všech pracovištích je knižní fond promyšleně a pravidelně doplňován. Rovněž fond učebnic i notové archivy odpovídají svou velmi dobrou úrovní a kvalitou učebnímu programu školy. Časopisy (šest periodik) zaměřené na odbornou výuku slouží pro další vzdělávání učitelů.

Vedení školy a úsek administrativy má k dispozici kvalitní kancelářskou techniku (počítače s tiskárnou, dva kopírovací přístroje).

Prostory všech školních budov svou velikostí a vybaveností umožňují realizovat učebně vzdělávací program. K dispozici je i dostatek pomůcek, hudebních nástrojů a dalšího materiálu.

Materiálně technická oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Školní řád je vypracován na základě vyhlášky MŠMT ČR č. 292/1991 Sb., o základní umělecké škole. Je k dispozici na všech pracovištích ZUŠ.

Přestávky v rozvrhu hodin odpovídají psychohygienickým potřebám žáků i pedagogů. Pracovní prostředí pro žáky a zaměstnance všech budov (pracovišť) je optimální. Třídy jsou vybaveny nábytkem splňujícím antropometrické podmínky. Kapacita sociálních zařízení je dostatečná. Na všech pracovištích je výzdoba na vysoké úrovni, je tvořena převážně výtvarnými pracemi žáků a pedagogů a dokumentuje tak výborné výsledky práce výtvarného oddělení. Zcela mimořádná je estetická úroveň výzdoby ZUŠ v Hrabyni. Bohatá květinová výzdoba, vzorná čistota a pořádek vytvářejí velmi příznivé a inspirující pracovní prostředí.

Přestavbou získali žáci tanečního oboru samostatnou šatnu s přilehlým kabinetem.

Jelikož učebny výtvarného oboru jsou ve stadiu renovace a záleží na dostatku finančních prostředků, kdy bude tato dokončena, není vhodné hodnotit současné psychohygienické podmínky výtvarného oboru. Pitný režim je zajišťován individuálně žáky dle vlastních potřeb.

Rekonstrukčními úpravami kmenové školy došlo k výraznému posunu ve zlepšení nejen prostorovém, ale i estetickém a psychohygienickém.

Veškerá dokumentace PO i BOZP je řádně a přehledně vedena, předepsané revize a kontroly jsou pravidelně prováděny, vstupní školení absolvují všichni pracovníci školy.

Psychohygienické podmínky školy jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve všech vyučovaných oborech - hudebním, tanečním i výtvarném. Ve 13 hospitovaných hodinách byla přítomna ředitelka školy. Hospitace proběhly ve 31 vyučovacích lekcích, které byly hodnoceny sedmistupňovou škálou:

Hodnocení vyučovacích hodin						
vynikající	nadprůměrná	spíše nadprůměrná	průměrná	spíše podprůměrná	podprůměrná	nevyhovující
1	5	15	10	-	-	-

Z tabulky je zřejmé, že 68 % hospitovaných hodin se pohybuje nad průměrnou, běžnou úrovní a 32 % je v pásu průměru.

Cíl a obsah jednotlivých vyučovacích hodin byl posuzován z hlediska plnění učebního plánu a jemu odpovídajících osnov. Probíraná látka odpovídala zápisům v třídních knihách.

Při sledování činnosti učitelů bylo respektováno jejich právo volby forem a metod práce, činnosti žáků byly posuzovány z hlediska jejich znalostí, dovedností a postojů, tvořivosti a schopnosti aplikace. Souběžně byly sledovány podmínky výchovně vzdělávací práce, atmosféra ve třídách, komunikace mezi učitelem a žáky, uplatnění zpětné vazby a využití pomůcek.

Hudební obor

Hra na dechové nástroje

Hospitace proběhly u učitelů, kteří splňují odbornou i pedagogickou způsobilost. Vzhledem k tomu, že se jedná o individuální výuku, byly výukové cíle v jednotlivých ročnících stanoveny přiměřeně k věku žáků a jejich technickým možnostem. Probíraná látka vycházela z doporučené literatury a ve všech hodinách byla patrná návaznost na již dříve probíranou látku.

Většina učitelů měla hodinu rozdělenou účelně. Stupnice a akordy byly hrány různými způsoby, technická cvičení a etudy byly zařazeny tak, aby rozvíjely a upevňovaly dovednosti

žáků. Všechna již získaná technická schopnost byla aplikována v přednesových skladbách, které učitelé volili s ohledem na věk a možnosti interpretů. Vyučovací čas byl ve většině případů účelně využit. V průběhu hodiny byli žáci zkoušeni z hudebně teoretických znalostí.

Velkou motivací pro žáky byla bezchybná ukázková hra, která ale nebyla všemi učiteli dostatečně využita. Průběžné známkování, které má rovněž motivující charakter, bylo využito všemi učiteli, při slovním hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků a snaha o zlepšení výkonu.

Ve výuce vyšších ročníků byl žákům dáván prostor pro uplatnění vlastního hudebního citění. Volba tempa v rychlé části přednesové skladby, stavba kadence apod. byla učitelem jen korigována. V rámci získaných technických dovedností byla žákům ponechána jistá umělecká svoboda. Při společné hře učitel - žák byl přirozeným způsobem rozvíjen smysl pro spolupráci a vzájemnou toleranci.

Výuky hry na dechové nástroje ČŠI hodnotí jako spíše nadprůměrnou.

Hra na akordeon

Výuka hry na akordeon je limitována fyzickými dispozicemi žáků. V hospitovaných hodinách byly výukové cíle stanoveny v souladu s učebními plány a schopnostmi žáků. Ve všech ročnících byla evidentní návaznost učiva. Upevňování elementárních dovedností, zvuková technika nástroje a souhra obou rukou byly cílem v nižších ročnících.

Získané dovednosti se projevily v náročnějších přednesových skladbách. Výběr literatury zahrnoval i skladby náročné na frázování. Odlišnost v reprodukci notového zápisu byla žákům řádně vysvětlena a v krátkých pasážích demonstrována.

Vhodným zařazením technických a přednesových skladeb byl účelně využit čas ve všech hospitovaných hodinách. V průběhu výuky byly ověřovány získané informace doplněné o další příklady a cvičení.

Žáci byli motivováni slovní pochvalou, která vycházela z respektování individuální schopností a technických možností žáků. Výuka byla vedena věcně a odborně správně.

Výuku hry na akordeon hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Hra na kytaru

Hospitace proběhly u dvou vyučujících. Tento nástroj je na škole vyučován převážně způsobem hry klasické kytary. Technická cvičení a etudy byly vhodně zadávány s ohledem na individuální dispozice žáků a požadavky učebních osnov. Technicky náročná místa byla učiteli dobře detailně vysvětlena a názorně předvedena. Důraz byl kladen na kvalitu melodie a precizní rytmus. V přednesu byli žáci vedeni k stylové interpretaci a citovému prožitku studovaných skladeb, získali také vědomosti z oblasti dějin hudby a nástrojů. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňuje bohatost zadávaného repertoáru včetně méně známých a hraných autorů. K pozitivům patří zadávání doprovodů k písním, v nichž žáci uplatňují také své pěvecké dovednosti.

V tomto oddělení převažují kvalitní metody výuky, která je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hlasová výchova a zpěv

Výuku zajišťuje učitelka s příslušnou odbornou způsobilostí a pedagogickou praxí. Žáci byli vedeni k dobrým návykům, které se ve všech hospitovaných hodinách projevily v zdravě

tvořeném tónu s důrazem na hlavovou rezonanci. Nedostatkem bylo tolerování špatného pěveckého postoje a také projevů nekázně a nesoustředěnosti u některých žáků, kteří nerespektovali požadavky vyučující. Názorná předvedení a snahy učitelky se tak nesetkaly s náležitou odezvou. Projevila se potřeba vybavení učebny důležitou pomůckou - zrcadlem pro vizuální sebekontrolu. Pozitivně jsou hodnoceny korepetitorské schopnosti vyučující.

V komorním zpěvu žáci rozvíjeli své hlasové schopnosti při nácvičce vícehlasých písní. Byli vhodně vedeni ke vzájemnému přizpůsobení hlasového projevu a čisté intonaci. Technicky obtížnější a dechově náročné fráze však nebyly v hodině procvičeny.

Vzhledem k citlivému hlasovému vedení a snaze o přirozený projev se zachováním charakteru dětského hlasu je kvalita výuky v pěveckém oddělení hodnocena jako standardní.

Sborový zpěv

Předmět sborový zpěv navštěvují žáci různých oddělení hudebního oboru ZUŠ a žáci základní školy. Na výuce tohoto předmětu se podílejí dvě vyučující, jejichž úzká spolupráce se vzájemně prolíná. Hlasové vedení zajišťuje učitelka sólového zpěvu, na procesu nácvičce repertoáru spolupracuje s korepetitorkou. Žáci prokázali, že jsou v hodinách upevňovány správné pěvecké návyky, především nenásilné tvoření tónu a zřetelná výslovnost. Výsledkem toho je kvalitně znějící sbor včetně jednotlivých hlasových skupin a čistá intonace. Vedle uvedených pozitiv je však přehlížen základní nedostatek - špatné držení těla při zpěvu, nejčastěji v sedě. Žáci pohotově reagovali na požadavky učitelky a respektovali jejich pokyny.

Výuka ve sborovém zpěvu je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Přípravná hudební výchova, hudební nauka

Výuka přípravné hudební výchovy probíhala v učebně klavíru, která je dostatečně prostorná pro všechny uplatňované činnosti výuky. Učitelka tohoto předmětu je odborně způsobilá (pomaturitní studium konzervatoře ve hře na akordeon), zatím nemá potřebnou pedagogickou praxi a svoje učební metody i vztah k předmětu si teprve postupně utváří. Navzdory této skutečnosti měla výuka odpovídající odbornou úroveň. Hodinou se prolínaly téměř všechny složky, které přípravná hudební výchova obsahuje (výcvik intonační, rytmický, pěvecký i pohybový). Pozoruhodné byly znalosti především dětí předškolního věku. Vyučující žáky doprovázela hrou na klavír, v průběhu hodiny byly využívány také rytmické nástroje. Hodina měla přátelskou atmosféru.

Výuku hudební nauky vedla učitelka s pedagogickou způsobilostí, v současnosti studující pedagogické fakulty. Během krátké pedagogické praxe si osvojila metody práce, které korespondují s moderním pojetím předmětu, jsou efektivní, pro děti poutavé a vedou k naplnění cíle - vytvoření elementárních hudebních zkušeností, vědomostí a dovedností, potřebných pro individuální nástrojovou výuku. Plánovaný program sledovaných hodin byl náročný, přesto pro žáky zvládnutelný. Obzvláště žáci 2. ročníku prokazovali dostatečné znalosti při tvorbě stupnic, intervalů i trojzvuků. Forma soutěživosti se ukázala jako osvědčená metoda pro ověřování znalosti žáků. V hospitovaných hodinách se střídaly téměř všechny složky, které výuka obsahuje. Poutavý výklad učitelky a její schopnost hry na klavír i na kytaru program hodiny dostatečně obohatily.

Výuku přípravné hudební výchovy i hudební nauky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Taneční obor

Přípravná taneční výchova, taneční příprava, taneční praxe

Výuku v tomto oboru zajišťuje učitelka s pedagogickou způsobilostí (absolventka střední pedagogické školy). Během dvouleté pedagogické praxe v oboru si vypěstovala velmi dobré metody výuky. Absence odborné způsobilosti se na snížené kvalitě jednotlivých hodin neprojevila. Schopnost komunikace s nižší věkovou hranicí dětí (jednalo se především o žáky 5 - 10leté) pozitivně ovlivnila atmosféru hodin. U dětí byly zjištěny dostatečně vypěstované základní pohybové návyky, při výuce byla využívána odborná terminologie přiměřená věku dětí. Zápisy v třídních knihách dokumentovaly skutečnost, že probírané učivo je v souladu s učebními osnovami. Časové rozvržení látky odpovídalo tematickým plánům. Všechny hodiny byly vedeny ve spolupráci s hudebním pedagogem (korepétorem). Větší pozornost by zasloužila pěvecká složka výuky, obzvláště při zařazování lidových her, kdy se zpěv dětí stává zcela přirozenou součástí tance a napomáhá přesnějšimu rytmickému cítění. Závěr hodiny byl věnován improvizaci dětí, cílem této činnosti bylo prokázat určitou technickou zručnost a přirozenou tanečnost, což jim prozatím činilo značné potíže. Pohyby byly sice nekoordinované, ale rytmické cítění nepostrádaly.

Učitelka v průběhu výuky žáky opravovala, upozorňovala na nedostatky a vzájemným hodnocením je vedla k sebekritice. Přirozená autorita vyučující umocňovala příjemnou a přátelskou atmosféru v hodinách.

Výuka v hodinách tanečního oboru je hodnocena jako standardní.

Výtvarný obor

Dekorativní činnosti

Hospitace proběhla v první skupině výtvarného oboru, kterou navštěvují žáci přípravného studia a prvního stupně základního studia. Učitelka má zpracované tematické plány, které respektují učební plány a věkové složení dané třídy. Motivace je prováděna s ohledem na věkové složení třídy a specifika žáků. Na přípravě pomůcek se podílejí jednotliví žáci dle pokynů vyučující. Před vlastní prací byli žáci seznámeni s cílem hodiny, s výtvarným materiálem i pracovními postupy výtvarné činnosti. Žákům byl dán prostor na ztvárnění daného úkolu dle vlastní invence. Žákům jsou známá pravidla, která se při vyučování snaží respektovat a k jejich dodržování jsou vedeni ze strany vyučující kladným hodnocením nebo připomenutím. V průběhu tříhodinového vyučovacího bloku učitelka s dětmi nenásilně komunikovala, částečné výsledky vlastní práce dětí průběžně hodnotila. Vztah učitelky k žákům byl vstřícný, kladný, respektující jejich osobnost. V závěru bylo provedeno shrnutí a zhodnocení celého bloku.

Sledovanou výuku lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Celkově je kvalita výuky na ZUŠ hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Úroveň vědomostí, dovedností a návyků byla v hospitovaných hodinách vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na patřičné úrovni. Cílem výchovně vzdělávací práce školy je vzbudit zájem žáků o nabízené umělecké disciplíny a o kulturu vůbec. Učitelé rozvíjejí přirozený talent žáků a usilují o dosažení určitého stupně dokonalosti ve zvoleném oboru. Úroveň výuky je ředitelkou školy průběžně sledována (efektivní kontrolní systém). Výsledky tohoto snažení lze posoudit na základě úspěšnosti žáků jednotlivých oborů při přijímání ke studiu na konzervatoře, popřípadě na jiné střední či vysoké školy, kde je podmínkou přijetí úspěšná talentová zkouška. Pravidelně se žáci školy zúčastňují přijímacích zkoušek na Janáčkovu konzervatoř v Ostravě, Ostravskou univerzitu a jiné školy. Zvýšená pozornost je

věnována talentovaným žákům, kteří pravidelně docházejí na odborné konzultace k pedagogům Janáčkovy konzervatoře v Ostravě.

Škola systematicky ověřuje výsledky učení účastí v soutěžích a přehlídkách pořádaných MŠMT ČR pro ZUŠ. Úspěšnost žáků školy v oblastních kolech se stala již tradicí a současně zavazujícím faktorem pro další uměleckou činnost žáků i jejich pedagogů. V uplynulém školním roce škola získala 2. a 3. místo v oblastním kole národní soutěže ZUŠ v disciplíně sólového zpěvu a 2. místo v komorním zpěvu. V letošním školním roce reprezentovali klavírní oddělení v oblastním kole dvě žákyně, z nichž jedna postoupila do ústředního kola, kde získala vynikající 1. místo ve své kategorii. Akordeonové oddělení v oblastním kole zastupovaly tři žákyně, jedna z nich rovněž postoupila do ústředního kola, kde získala 2. místo ve své kategorii.

Vítězové letošních soutěží se představili veřejnosti na slavnostním koncertu při příležitosti otevření rekonstruované budovy školy. Úroveň žáků byla vysoká a odpovídala oceněním poroty v jednotlivých soutěžích.

V loňském roce se škola zúčastnila soutěže Prague Junior Note '98 a ve hře na klavír získala čestné uznání. Zvláštní uznání si přivezl pěvecký sbor školy Canzonetta z mezinárodního festivalu v polských Glubčicích. Kytarové duo se zúčastnilo 1. ročníku celostátní soutěže Hradecké quitarreando v Hradci Králové, kde jim bylo uděleno 2. místo.

Všichni absolventi hudebního oboru v loňském školním roce ukončili studium veřejným koncertem. Rovněž 17 letošních žáků 7. ročníků I. stupně a 4 žáci 4. ročníku II. stupně bude veřejně absolvovat.

Úroveň výsledků žáků výtvarného oboru je velmi dobrá jak po stránce tematické, tak i v oblasti vlastního provedení.

Úroveň výsledků učení vzhledem k úspěšnosti žáků v soutěžích je hodnocena jako vynikající.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Základní pravidla chování a jednání žáků jsou dána školním řádem, který je vypracován v souladu s vyhláškou č. 292/1991 Sb., o základní umělecké škole. Obsahuje zejména organizační pokyny, hygienické pokyny, pokyny pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Dále obsahuje ustanovení o školní docházce a chování žáka, zacházení s hudebními nástroji, učebnicemi, notovým materiálem, školními potřebami i školním majetkem.

Výuka probíhá individuální, skupinovou a kolektivní formou. Je koncipována tak, aby uspokojila očekávání žáků i jejich rodičů.

Dosahované výsledky práce se promítají v zapojení žáků do uměleckých aktivit školy, soutěží a přehlídek, škola vytváří předpoklady pro aktivní uplatnění absolventů v uměleckém životě obce i regionu.

Zájem o výuku na základní umělecké škole je ze strany veřejnosti stále veliký. Z výroční zprávy za školní rok 1997/98 vyplývá, že k přijímacímu řízení se dostavilo celkem 75 dětí, z toho bylo přijato 62.

Ve vyučování bylo zřejmé vedení žáků k ohleduplnému chování a kladným vzájemným vztahům. Jednání dětí ve vyučovacích hodinách bylo adekvátní věku, žáci byli vedeni k samostatnosti, byly u nich rozvíjeny žádoucí pracovní návyky.

Chování žáků lze hodnotit jako velmi dobré. Z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů je škola hodnocena jako nadprůměrná.

4.6 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Škola se významně zapojuje do kulturního života obce. V uplynulém školním roce se uskutečnilo mimořádně mnoho mimoškolních akcí. Ke stěžejním patří vystoupení žáků školy v rámci 40. výročí Bezručovy Opavy na koncertě *Ilja Hurník dětem* za osobní účasti autora. U příležitosti 20. výročí samostatné ZUŠ v Háji ve Slezsku se uskutečnila řada koncertů, vernisáží apod. Z výroční zprávy vyplývá, že v průběhu loňského roku se žáci i učitelé vystřídali na 36 kulturních akcích. Největšího zájmu se i nadále těší tradiční *Společné muzicírování*, kdy společně vystupují žáci se svými učiteli, rodiči a kamarády. Pro děti z místních mateřských škol ZUŠ pořádá pěvecké soutěže *Slaviček*. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňují umělecké aktivity učitelů, jde o aktivní muzicírování, členství v místním smíšeném pěveckém sboru, ve sboru Ostravských učitelek, studentském sboru Luscinia, o výtvarnou a výstavní činnost učitelů, publikační činnost apod. Učitelé školy pravidelně vystupují v rámci učitelských koncertů, které jsou každoročně pořádány ve spolupráci s ostatními základními uměleckými školami v okrese.

Již několik let umožňuje ZUŠ posluchačům Janáčkovy konzervatoře v Ostravě, aby prostřednictvím koncertů školy získali cenné pódiové zkušenosti. Na čtyřech koncertech v loňském roce vystoupili žáci klavírního, dechového a kytarového oddělení. Podobný koncert, kdy vystoupili posluchači Janáčkovy konzervatoře v Ostravě a posluchači Ostravské univerzity, se uskutečnil v průběhu inspekce.

Základní umělecká škola je také pořadatelem koncertů, zve na své pódium renomované umělce z domova i ze zahraničí (v loňském roce to byla skotská cellistka Luise Paterson, rakouský skladatel Kurt Hueber a letos to budou hosté z Prahy). Škola se podílí na spolupřádání *Mezinárodní interpretační soutěže Beethovenův Hradec*, na organizaci moravského kola soutěže *Také máte rádi Ježka, Voskovce a Wericha?* Již sedmý ročník přehlídky *Mladá tvorba* škola pořádala ve spolupráci s Okresním úřadem v Opavě. Nejzajímavější skladbičky postoupí do celostátní skladatelské soutěže, jejíž ústřední kolo proběhne v květnu letošního roku v Opavě. Organizací soutěže se ujala ZUŠ v Háji ve Slezsku společně se ZUŠ V. Kálíka v Opavě. Při této příležitosti byl vydán sborník vítězných skladeb.

Samostatnou kapitolou mimoškolní činnosti jsou výstavy v galerii Kaplička, které se staly nedílnou součástí kulturního života v Háji ve Slezsku. Škola výstavy pořádá, instaluje, organizuje vernisáže a zajišťuje dohled při návštěvních dnech.

Dle vyjádření ředitelky školy k úspěšnosti kulturních akcí přispívá velmi dobrá spolupráce se všemi starosty obcí, v nichž sídlí odloučená pracoviště školy, tradiční spolupráce s ostatními ZUŠ v okrese i regionu, a v neposlední řadě spolupráce s hudebními školami v zahraničí (např. s Hudební školou v Glubčicích).

Škola vyvíjí mimořádně velké množství aktivit vzhledem k vzdělávacímu programu. Sama nabízí a organizuje akce a zaznamenává úspěchy při prezentaci svých výsledků ve výchovně vzdělávací oblasti.

Vedení základní umělecké školy vytváří velmi dobré podmínky pro seberealizaci učitelů i žáků, tuto oblast lze hodnotit jako vynikající.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Základní umělecká škola je ve svém působišti významnou kulturně vzdělávací a výchovnou institucí, jejíž působení se neomezuje pouze na žáky školy, ale má dosah i na širokou veřejnost.

- Koncepce výuky vychází ze znalosti místních podmínek, struktura výuky respektuje zájem veřejnosti.
- Učební plány a učební osnovy jsou plněny.
- Odborné a pedagogické řízení školy je na velmi dobré úrovni.
- Škola zajišťuje vysoké procento odborné výuky.
- Informační systém je kvalitní, zajišťuje věcný a rychlý přenos informací.
- Povinná dokumentace je vedena na velmi dobré úrovni.
- Materiálně technické podmínky jsou vesměs vyhovující (výjimku tvoří výtvarný obor).
- Kvalita výuky je hodnocena jako spíše nadprůměrná.
- Prezentace výsledků na veřejnosti je na vynikající úrovni.
- Bohatá mimoškolní činnost přesahuje rámec vzdělávacího programu školy.

Celkovou úroveň školy v oblasti řízení, podmínek, průběhu a výsledků výchovně vzdělávací činnosti školy hodnotí inspekční tým jako nadstandardní.

V průběhu inspekce nebylo shledáno porušení právních norem.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Zkvalitnit současné materiálně technické podmínky výtvarného oboru.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Stanislava Juchelková v. r.

členové týmu: Naděžda Ostránská v. r.

Marcela Orságová v. r.

Libor Buchta v. r.

Jan Katolický v. r.

V Opavě dne 17. května 1999

5.4 Datum a podpis ředitelky kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzala dne 21. května 1999

razítko

Podpis ředitelky: Hana Malá v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Školský úřad Opava	1999-06-04	145 146/99-12002

5.6 Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.